

Napovedi zelenega dogovora v gradbenih dejavnosti „Pripravljeni na 55“

Antonija Božič Cerar
Svetovalka generalnega direktorja GZS

12. Oktober 2021

Pripravljeni na 55?

Zakonodajni sveženj, ki prinaša predloge ukrepov, s katerimi s katerimi namerava EU zmanjšati neto emisije TGP za najmanj 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, da bo Evropa postala prva podnebno nevtralna celina do leta 2050.

Pripravljeni na 55?

- revizijo sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), vključno z njegovo razširitvijo na ladijski promet, revizijo pravil za emisije iz letalstva in vzpostavitev ločenega sistema trgovanja z emisijami za cestni promet in stavbe
- revizijo uredbe o porazdelitvi prizadevanj glede ciljev držav članic za zmanjšanje emisij v sektorjih zunaj EU ETS
- revizijo uredbe o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF)
- **revizijo direktive o energiji iz obnovljivih virov**
- **prenovitev direktive o energetske učinkovitosti**
- revizijo direktive o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva
- spremembo uredbe o določitvi standardov za emisije CO₂ za avtomobile in kombinirana vozila
- **revizijo direktive o obdavčitvi energije**
- **mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah**
- ReFuelEU letalstvo za trajnostna letalska goriva
- FuelEU pomorstvo za zeleni evropski pomorski prostor
- Socialni sklad za podnebje
- Strategijo EU za gozdove

Prenova EU ETS

- Razširitev trgovanja z emisijami na pomorstvo, cestni prevoz in stavbe – ločen sistem od 2026 naprej
 - Stavbe in prevoz kontrolirani preko goriv

Sektorji izven ETS

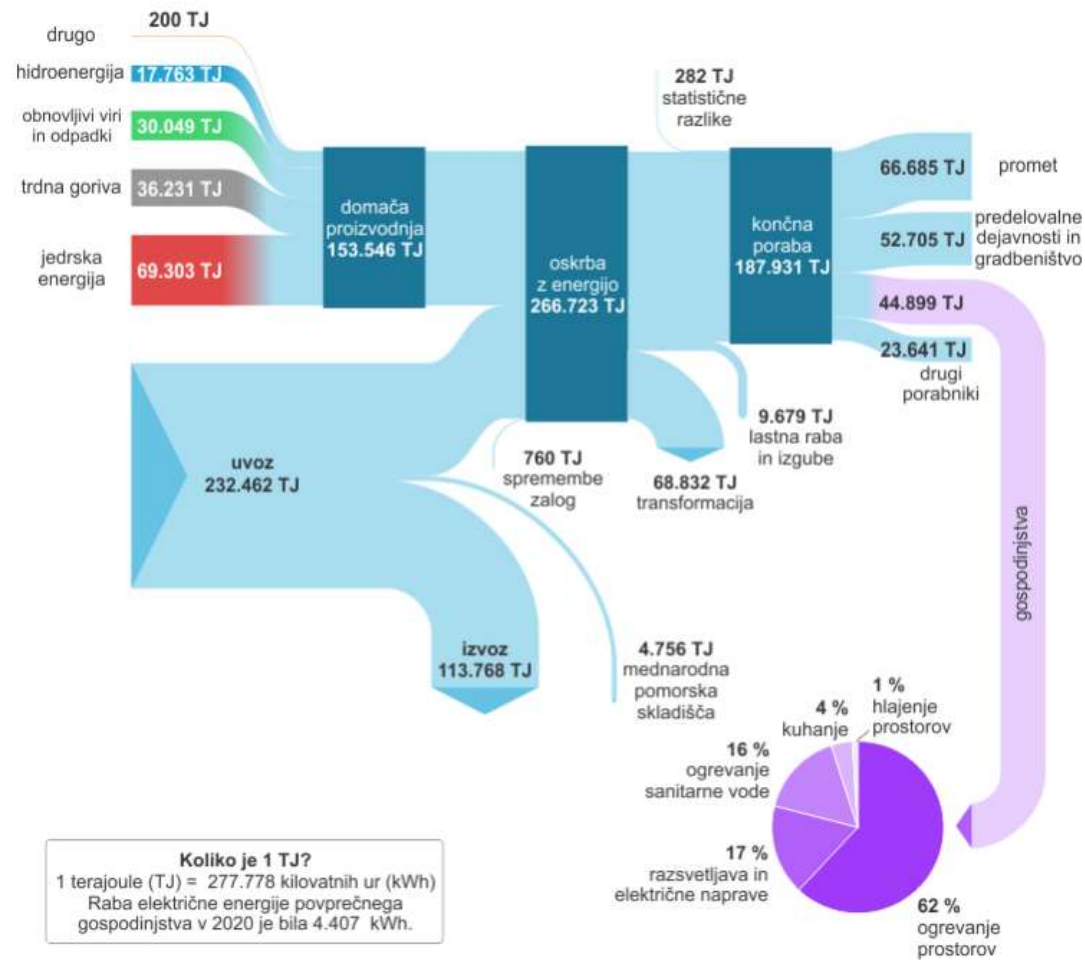
- Uredba o porazdelitvi prizadevanj
 - Stavbe
 - Promet
 - Kmetijstvo
 - Odpadki
 - Malo gospodarstvo
- 40% zmanjšanje emisij TGP glede na 2005

OVE – Obnovljivi viri energije

- zvišanje ciljev 32% na novo stopnjo 40%
- Povečani delež OVE v industriji za +1.1 % letno
- Povečan delež za +1.1 % OVE letno za hlajenje in gretje
- +2.1 % uporabe OVE pri daljinskem ogrevanju in hlajenju (trenutni cilj +1 %)
- ...

- Po začasnih podatkih SURS je je delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije v Sloveniji v letu 2020 znašal 24,16 % ali za 2,2 odstotne točke več kot v letu 2019

Energetska bilanca, Slovenija, 2020

Vir: SURS

Trošarine – obdavčitve energije

- Velja za obdavčitev energentov in električne energije za pogon in ogrevanje
- Na energijsko vrednost in njihovi okoljski učinkovitosti
- „Mineraloški postopki“ pomenijo postopke, razvrščene v NACE nomenklaturi pod oznako DI 26 „proizvodnja drugih nekovinskih mineralnih izdelkov“ **NISO VEČ IZJEMA!**

CBAM – ogljik na mejah

- Nov mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah
 - Cement
 - Aluminij
 - Železo in jeklo
 - Gnojila
 - Električna
- Cena ogljika vgrajenega v proizvodu – certifikati za uvoženo blago, ki odsevajo ceno kuponov

Cementni izdelki in električna energija izven EU

PRILOGA I **Seznam blaga in toplogrednih plinov**

1. Za namene identifikacije blaga se ta uredba uporablja za navedeno blago v naslednjih sektorjih, ki trenutno spada pod oznake kombinirane nomenklature (KN), navedene spodaj, in sicer kakor so navedene v Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 ⁽¹⁾.
2. Za namene te uredbe so toplogredni plini, povezani z blagom, ki spada v spodaj našteje sektorje, toplogredni plini, navedeni spodaj za posamezno vrsto blaga.

Cement

Oznaka KN	Toplogredni plin
2523 10 00 – Cement v obliki klinkerja	ogljikov dioksid
2523 21 00 – Beli portlandski cement, umetno barvan ali nebarvan	ogljikov dioksid
2523 29 00 – Drug portlandski cement	ogljikov dioksid
2523 90 00 – Drugi hidravlični cementi	ogljikov dioksid

Električna energija

Oznaka KN	Toplogredni plin
2716 00 00 – Električna energija	ogljikov dioksid

URE – Učinkovita raba energije

- Predlog je del širšega okvira politik energijske učinkovitosti, ki obravnava možnosti za energijsko učinkovitost na konkretnih področjih politike, med drugim na področju stavb (Direktiva 2010/31/EU²¹ (direktiva o energijski učinkovitosti stavb)), izdelkov (Direktiva 2009/125/ES, Uredba (EU) 2017/1369 in Uredba (EU) 2020/740²²) ter uredbe o upravljanju (Uredba (EU) 2018/1999). Te politike so zelo pomembne za doseganje prihrankov energije pri nadomeščanju izdelkov ali gradnji ali obnovi stavb²³. Predlog je usklajen s predlogom za revizijo direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov.

+ Energetska učinkovitost stavb

- Direktiva 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb, spremenjena z
 - Direktivo (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitost
 - Revizija do konca 2021 namesto do 1. januarja 2021, ciljem
 - **Povečanja deleža obnove na 3%letno**
 - **60% zmanjšanja izpustov TGP do 2030**
 - Po letu 2030 – nove stavbe energetske in ogljično „neto ničelne“ skozi ves življenjski krog
 - **Najpomembnejša je visoka energetska učinkovitost**
 - **Med obratovanjem, dobava le iz obnovljivih virov**
 - **Nizke vrednosti vgrajenih emisij v proizvedenih gradbenih materialih in postopkih**

Vir GEN energija

Hvala za pozornost!